

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/204/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6114215202
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6114215202.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kvietka a členov senátu JUDr. Amy Odalošovej a JUDr. Alexandra Mojša, v právnej veci žalobcu H. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom S. č. XXX, v konaní zastúpeného JUDr. Andreou Balážikovou, PhD., advokátkou, so sídlom Advokátskej kancelárie Lučenec, Karmana 22/A, proti žalovanému Slovenská republika, za ktorú koná Generálna prokuratúra SR, so sídlom Bratislava, Štúrova 2, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 14C/78/2014-240 zo dňa 13. 03. 2017, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu v prvom výroku m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 14 364 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,15 % ročne zo sumy 14 364 € od 08. 07. 2014 do zaplatenia, v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. Rozsudok okresného súdu v treťom výroku o trovách konania, p o t v r d z u j e .
- III. Vo zvyšnej časti zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.
- IV. Žalovaný je p o v i n ť zaplatiť náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% do 3 dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd (ďalej tiež „súd prvej inštancie“ alebo „prvostupňový súd“) rozhodol prvým výrokom tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 14 364 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,15% ročne zo sumy 14 364 € od 08. 07. 2014 do zaplatenia. Druhým výrokom okresný súd žalobu žalobcu čo do sumy 2 242,64 € s úrokom z omeškania vo výške 5,15% ročne zo sumy 2 242,64 € od 08. 07. 2014 do zaplatenia zamietol. Tretím výrokom okresný súd rozhodol, že žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 73%.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa domáhal od žalovaného zaplatenia náhrady škody voči štátu spolu v sume 16 606,63 € s príslušným úrokom z omeškania od 08. 07. 2014 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobcom požadovaná suma pozostáva z trov obhajoby vynaložených v trestnom konaní vo výške 382,63 €, z náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 15 000 € a zo sumy odchodného zníženého o 1 224 €. Škoda vznikla žalobcovi nezákonným rozhodnutím štátneho orgánu, a to uznesením o vznesení obvinenia, vydaným dňa 13. 03. 2008 vyšetrovateľom Sekcie kontroly a inšpekčnej služby MV SR, odbor inšpekčnej služby, 3. Inšpekčné oddelenie, Banská Bystrica, pod ČVS : UIS-169/IOS-V-2006, vzhľadom na existenciu oslobodzujúceho rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. : 4T/25/2011 z 13. 03. 2012, potvrdeného uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 3To/64/2012 z 25. 07. 2012, keď k oslobodeniu žalobcu spod obžaloby

došlo z dôvodu, že nebolo dokázané, že sa skutok stal. Voči uzneseniu o vznesení obvinenia podal žalobca sťažnosť, ktorá bola zamietnutá ako nedôvodná dňa 27. 03. 2009. Nemajetková ujma bola žalobcovi spôsobená uvedeným trestným stíhaním tak v osobnom a rodinnom živote, občianskej cti a dobrej povesti, ako aj v práci, jeho ekonomickom postavení a na zdravotnom stave. Závažnosť zásahu do jeho spoločenského postavenia je daná aj medializáciou daného prípadu. Dňa 17. 07. 2008 bol žalobca personálnym rozkazom prepustený zo služobného pomeru na základe služobného hodnotenia a jeho potvrdenia Rozhodnutím KR PZ v Banskej Bystrici s obsahom zameraným výlučne na jeho trestnú činnosť. V dôsledku prepustenia zo služby mu nevznikol nárok na výsluhový dôchodok, ktorý by predstavoval do odchodu do starobného dôchodku cca 120 000 €. Bolo mu tiež o 1/3 krátené odhodné, rozhodnutím MV SR z 18. 09. 2008. Dňa 03. 05. 2013 podal žalobca prostredníctvom právnej zástupkyne žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu v tomto konaní uplatňovanej škody (trovy obhajoby boli žiadané v sume 767,25 €) na MS SR a dňa 08. 01. 2014 na MV SR. Dňa 23. 05. 2013 postúpilo MS SR žiadosť na Generálnu prokuratúru SR, tá ju dňa 30. 05. 2013 postúpila z dôvodu príslušnosti opäť na MS SR. To ju 24. 07. 2013 vrátilo GP SR, ktorá dňa 08. 08. 2013 oznámila právnej zástupkyňi žalobcu, že nie je orgánom príslušným v danej veci konať, a dňa 07. 02. 2014 oznámila, že z dôvodu svojej nepríslušnosti na prerokovanie žiadosti, túto nepererokovala. Aj MV SR postúpilo žiadosť navrhovateľa o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody na GP SR dňa 10. 02. 2014.

3. Žalovaný žiadal žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietnuť. Nepovažoval sa za pasívne legitimovaného v tomto konaní. Podľa žalovaného je v danej veci oprávnené konať v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti SR.

4. Prvostupňový súd konštatoval, že medzi stranami nebolo sporné, že voči žalobcovi bolo počnúc dňom 13. 03. 2008 vedené trestné stíhanie pre prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Jeho sťažnosť voči uzneseniu o vznesení obvinenia bola prokurátorom zamietnutá. Spod obžaloby bol právoplatne oslobodený dňom 25. 07. 2012.

5. Prvostupňový súd tiež konštatoval, že sporné medzi stranami bolo, či Generálna prokuratúra SR je oprávnená v spore konať v mene štátu. Súd prvej inštancie uzavrel, že v danom prípade je orgánom kompetentným konať v mene štátu Generálna prokuratúra SR, tak podľa právnej úpravy účinnej do 31. 12. 2008, ako aj právnej úpravy účinnej po tomto dátume. Súd prvej inštancie v tomto kontexte poukázal na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a tiež na rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici.

6. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia tiež konštatoval, že medzi stranami sporu bol sporný nárok žalobcu na náhradu škody v podobe trov obhajoby vynaložených v trestnom konaní vo výške 382, 63 € vzhľadom na dobrovoľnosť zvolenia si obhajcu žalobcom, ktorá nebola sporná. K tomuto nároku konštatoval, že keďže v danom prípade nešlo o prípad nutnej obhajoby, súd prvej inštancie nárok na náhradu trov obhajoby, napriek žalobcom predloženého potvrdenia o ich úhrade advokátke nepriznal.

7. Súd prvej inštancie tiež z dôvodov svojho rozhodnutia konštatoval, že medzi stranami bol sporný aj nárok žalobcu na náhradu vyčíslenej nemajetkovej ujmy z hľadiska konkrétnych dopadov na osobu žalobcu, jeho súkromný život a postavenie v spoločnosti, v priamej súvislosti s predmetným trestným stíhaním. Zo svedeckých výpovedí, nielen rodinných príslušníkov žalobcu, ale aj starostu Obce S.I. U. mal prvostupňový súd preukázaný vznik nemajetkovej ujmy žalobcu v bezprostrednej príčinnej súvislosti s predmetným trestným stíhaním v spoločenskom postavení žalobcu, pokiaľ ide o jeho postavenie v obci, kde pred trestným stíhaním žil, aj doteraz žije. Súd prvej inštancie konštatoval, že je to malá obec s cca 500 obyvateľmi. Došlo k narušeniu dôvery, úcty voči žalobcovi, predtým považovaného za riadneho občana, ktorému ľudia dôverovali, vážili si ho, mal určitú autoritu, čo vyplývalo aj z jeho osobnosti, aj z toho, že bol policajt. Súd prvej inštancie mal tiež z výpovede žalobcu aj svedkov za preukázané, že trestné stíhanie sa prejavilo aj na zdravotnom stave žalobcu, hlavne psychike. V čase, keď bolo voči nemu vznesené obvinenie, prišlo mu pri matke zle, musela ho uviesť záchranka. Vzhľadom na dopady predmetného trestného stíhania na osobu žalobcu, predovšetkým jeho psychický stav, keď satisfakcia má zmierniť prežitý stres, pocit bezmocnosti, narušenie viery v spravodlivosť, neistotu, úzkosť, a jeho spoločenské a ekonomické postavenie, ktoré stále pretrvávajú, s prihliadnutím na pomery v takej malej obci, v akej žalobca žije, kde sa ľudia navzájom poznajú a vedia o sebe, hlavne v prípade takej osoby, akou bol žalobca z titulu svojej funkcie policajta. Miera straty dôvery voči nemu bola preto oveľa vyššia, čo prispieva k závažnosti následkov trestného stíhania, rovnako aj skutočnosť, že na poklesok policajta ľudia viac poukazujú a odsudzujú ho. Súd prvej inštancie mal za to, že vzhľadom na túto morálnu ujmu,

iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je postačujúce, a nie je možné jej uspokojenie inak, napr. formou ospravedlnenia. Z tohto dôvodu považoval prvostupňový súd nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za oprávnený. Pokiaľ ide o rozsah tejto náhrady, súd ho určil voľnou úvahou spolu za 1596 dní trvania predmetného trestného stíhania žalobcu, od 13. 03. 2008, kedy mu bolo vznesené obvinenie, do dňa jeho právoplatného oslobodenia 25. 07. 2012, sumou 9 € za každý deň, čo predstavuje spolu sumu 14 364 €.

8. Súd prvej inštancie taktiež v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že medzi stranami bol sporný aj nárok žalobcu na náhradu škody spôsobenej vyplatením zníženého odchodného, vzhľadom na neexistenciu príčinnej súvislosti s trestným stíhaním.

9. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky svoje rozhodnutie o priznaní zníženého odchodného z 18. 09. 2008 odôvodnilo § 34 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície, podľa ktorého, ak sa služobný pomer skončil prepustením z dôvodu, že bol príslušník vyhodnotený ako nespôsobilý vykonávať akúkoľvek funkciu v štátnej službe, znižuje sa odchodné o jednu tretinu. Keďže dôvodom nevyplatenia odchodného žalobcovi v celej výške bola jeho nespôsobilosť vykonávať akúkoľvek funkciu v štátnej službe, nie jeho predmetné trestné stíhanie, chýba v danom prípade bezprostredná príčinná súvislosť medzi vzniknutou škodou v podobe nevyplatenia 1/3 odchodného vo výške 1 224 € a trestným konaním voči žalobcovi, teda prvostupňový súd považoval žalobu v tejto časti za nedôvodnú.

10. Na základe uvedeného, súd prvej inštancie včas podanej žalobe, ktorej podaniu predchádzala žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, hoci vecne neprerokovaná s odvolaním sa na nekompetentnosť (§ 16 ods. 1 v spojení s § 15 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.), vyhovel v časti požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť túto vo výške 14 364 € s požadovaným úrokom z omeškania vo výške 5,15% ročne z tejto sumy odo dňa podania žaloby, t.j. od 08. 07. 2014 (§ 16 ods. 4, veta posledná a § 25 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v spojení s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.) a vo zvyšnej časti žalobu zamietol.

11. O trovách konania rozhodol prvostupňový súd podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku tak, žalobca má vzhľadom na svoj čiastočný úspech v konaní (86,5%), nárok na náhradu trov konania voči žalovanému (jeho úspech 13,5%) v rozsahu svojho čistého úspechu 73% (§ 255 ods. 2 CSP).

12. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. Navrhol, rozsudok okresného súdu v rozsahu, v ktorom bol žalovaný neúspešný zrušiť vzhľadom na to, že závery v ňom obsiahnuté žalovaný považuje za nesprávne a rozporné so zákonom.

13. Žalovaný v odvolaní uviedol, že odvolanie podáva z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. f/ CSP, lebo súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a v § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, lebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

14. K záveru okresného súdu, že za žalovaného je oprávnená konať Generálna prokuratúra SR, uviedol, že na to, aby prokuratúra bola povinná a oprávnená konať za štát, musí podľa zákona škodu spôsobiť. V tejto súvislosti žalovaný uviedol, že uznesenie o vznesení obvinenia môže byť titulom náhrady škody zakladajúcim oprávnenie konať za štát tak Ministerstvu vnútra SR, ako aj Generálnej prokuratúre. Žalovaný poukázal na nález Ústavného súdu SR II. ÚS 163/2013-50 zo dňa 13. 11. 2013. Z citovaného nálezu Ústavného súdu je podľa žalovaného nesporné, že uznesenie o vznesení obvinenia, na vydanie ktorého boli v čase jeho vydania splnené všetky zákonné predpoklady a z tohto dôvodu nebolo zrušené, ani v konaní o sťažnosti proti tomuto uzneseniu, nemožno bez ďalšieho považovať za nezákonné, resp. za odporujúce zákonu, iba z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní určitého skutku konkrétnou osobou sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila. Stanovisko, že zamietnutie sťažnosti podanej proti uzneseniu o vznesení obvinenia a následné podanie obžaloby v zmysle § 234 Trestného poriadku prokurátorom zakladá príslušnosť prokuratúry konať, považuje žalovaný za nesprávne. Tieto skutočnosti môžu len vylúčiť príslušnosť Ministerstva vnútra SR. Ak by sme pripustili takéto stanovisko, analogicky by musela byť akceptovaná úvaha o zodpovednosti súdu

vo všetkých prípadoch, keď súd po preskúmaní a predbežnom prejednaní obžaloby nariadil hlavné pojednávanie, teda uznal a potvrdil zákonnosť z prípravného konania v zmysle § 238 ods. 1 Trestného poriadku, ako aj vo všetkých prípadoch, keď súd v súdnom konaní rozhodol (hoci neprávoplatne) o uznaní viny a uložení trestu.

15. V odvolaní tiež žalovaný uviedol, že prokurátor je pri rozhodovaní o podanej sťažnosti viazaný ustanoveniami § 193 a § 194 Trestného poriadku, v zmysle ktorých je taxatívne upravený postup prokurátora. Prokurátor sa nemôže vo svojom rozhodovaní odkloniť od týchto ustanovení a musí postupovať na základe zákona. Prokurátor rozhoduje o sťažnosti na základe skutkového stavu zisteného v momente podania sťažnosti. Skutkový stav zistený v prípravnom konaní sa vzhľadom na rôzne okolnosti, ktoré nemôže prokurátor ovplyvniť, môžu do výraznej miery líšiť od skutkového stavu, ktorý nastane v súdnom konaní po podaní obžaloby. Ak existovali v momente rozhodovania o sťažnosti podanej proti uzneseniu o vznesení obvinenia skutočnosti odôvodňujúce postup v zmysle § 193 ods. 1 Trestného poriadku a prokurátor podľa nich rozhodol, považuje žalovaný za nesprávne zákonný postup prokurátora považovať za základ nároku na náhradu škody v zmysle zákona o náhrade škody. Pripomenul skutočnosť, že prokurátor v prípravnom konaní nerozhoduje o vine alebo nevine obžalovaného, čo je výsostným právom súdu, ale len o podaní obžaloby. Poukázal pritom na ust. § 234 ods. 1 Trestného poriadku, z ktorého jasne vyplýva, že na podanie obžaloby postačuje taká miera zistenia skutkového stavu, ktorá v momente podania obžaloby preukazuje spáchanie skutku obžalovaným.

16. Žalovaný v podanom odvolaní tiež namietal, že z vykonaného dokazovania, ako aj z výpovedí svedkov priamo nevyplýva priama súvislosť trestného stíhania a zhoršenia sociálneho postavenia žalobcu. Vyslúchnutí svedkovia predniesli len všeobecné subjektívne tvrdenia. Žalovaný nepovažuje za dostatočné preukázanie priamej príčinnej súvislosti medzi trestným stíhaním a údajnou spôsobenou sociálnou traumou. V odstavci 33 rozsudku súd konštatoval, že výpoveďami svedkov ako aj žalobcu mal za preukázané, že trestné stíhanie sa prejavilo aj na psychike žalobcu. Sám súd však ďalej konštatuje, že žalobca uvedenú skutočnosť žiadnym spôsobom nedoložil. Uvedené považuje žalovaný za minimálne sporné a protirečivé. Súd tiež poukázal na skutočnosť, že žalobca mal problémy so zamestnaním. Žalobca sa však zamestnal v roku 2010, teda ešte v priebehu trestného konania, čo súd sám konštatoval v ods. 32. V priebehu celého konania neboli žalobcom preukázané konkrétne skutočnosti o dopade trestného stíhania na jeho osobný život. Žalobca a vypočutí svedkovia zostali len v rovine všeobecných tvrdení. Z tohto hľadiska považuje žalovaný nárok na náhradu nemajetkovej ujmy za nedostatočne preukázaný a žalobca podľa žalovaného neuniesol dôkazné bremeno.

17. Žalovaný má za to, že neboli jednak splnené všetky zákonom stanovené podmienky na to, aby vo veci konala za štát Generálna prokuratúra SR. Vo veci uplatnenia si nemajetkovej ujmy žalovaný uviedol, že žalobca nepreukázal jednoznačne súvis medzi zhoršením kvality života, sociálneho statusu a vedeným trestným konaním tak, ako to vo svojom rozsudku udáva okresný súd.

18. Žalobca v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

19. Žalobca uviedol, že je možné jednoznačne určiť, ako orgán oprávnený zastupovať štát Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky. V tejto súvislosti poukázal žalobca na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/984/2013. Žalobca tiež v tejto súvislosti poukázal na korešpondenciu Ministerstva spravodlivosti a Generálnej prokuratúry zo dňa 10. 06. 2013. Žalobca má za to, že príčinná súvislosť medzi trestným stíhaním žalobcu a zhoršením jeho sociálneho postavenia bola nepochybne preukázaná. Žalobca v plnom rozsahu zotrval na skutkových dôvodoch žaloby, a tiež na tom, že je preukázané jednoznačne výpoveďami svedkov (nie len členmi rodiny žalobcu ako uvádza Generálna prokuratúra), ktoré vôbec neboli všeobecné, ale práve naopak uvádzali konkrétne skutočnosti. Vo vzťahu k odkazu žalovaného na rozhodnutie II.ÚS 163/2013 žalobca považoval za potrebné poukázať, že predmetný nálež rieši skutkovo aj právne odlišnú situáciu.

20. Na vyjadrenie žalobcu k podanému odvolaniu žalovaného reagoval žalovaný replikou, v ktorej uviedol, že vyjadrenie žalobcu k odvolaniu neobsahuje žiadne nové skutočnosti a opakovane žalovaný navrhol, aby odvolací súd vo veci podľa § 390 CSP sám rozhodol a žalobu zamietol.

21. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec podľa § 379, § 381 ods. 1 CSP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP v prvom výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 14 364 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,15 % ročne zo sumy 14 364 € od 08. 07. 2014 do zaplataenia zmenil, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie.

22. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie.

23. Napriek tomu, že odvolací súd zmenil rozsudok okresného súdu vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 14 364 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,15 % ročne zo sumy 14 364 € od 08. 07. 2014 do zaplataenia, nemôže odvolací súd konštatovať, že by rozhodnutie súdu prvej inštancie v tomto výroku bolo nesprávne.

24. K zmene rozsudku okresného súdu v tomto výroku odvolací súd pristúpil len z dôvodu, že súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí opomenul vo vzťahu k tomuto výroku, určiť lehotu na plnenie (paričnú lehotu), tzn. lehotu, v ktorej je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi súdom uloženú sumu. Aj keď pri lehote na plnenie podľa § 232 ods. 3 CSP ide o zákonnú lehotu, potom z dôvodu presnosti i zrozumiteľnosti súdneho rozhodnutia lehotu na plnenie sa musí v súdnych rozhodnutiach uvádzať (k tomu porovnaj napr. Z III. s. 334)

25. Odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky žalovaného, ako aj predchádzajúce konanie spolu s napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie a uvádza, že v plnom rozsahu sa stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie ohľadne dôvodnosti nároku žalobcu čo do sumy 14 364 €, v tomto smere si osvojuje dôvody napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a na tieto v celom rozsahu poukazuje.

26. Odvolací súd, pokiaľ ide o prvý výrok napadnutého rozhodnutia uvádza, že námietky žalovaného nie sú dôvodné, pričom okresný súd správne vo svojom rozhodnutí uzavrel, že oprávnenou zastupovať Slovenskú republiku ako žalovaného v tomto konaní je Generálna prokuratúra. Odvolací súd v tomto smere poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 14. 10. 2015, sp. zn. 8Cdo/289/2014 uverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 1/2016 pod poradovým číslom 6, v zmysle ktorého bol prijatý záver: „Ak v trestnom konaní, ktoré sa neskončilo právoplatným odsúdením obžalovaného, prokurátor zamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa policajného zboru alebo povereného príslušníka policajného zboru a podal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu, orgánom konajúcim v mene štátu vo veci náhrady škody podľa § 4 ods. 1 písm. f) zákona číslo 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení zákona číslo 412/2012 Z. z. je od 01. januára 2013 Generálna prokuratúra Slovenskej republiky. Na prípadnú zmenu orgánu konajúceho v mene štátu prihliadne v takomto konaní súd z úradnej povinnosti.“

27. Teda, pokiaľ žalovaný namietal v odvolaní, že Generálna prokuratúra Slovenskej republiky nie je oprávnená konať za Slovenskú republiku v tomto konaní, tak táto odvolacia námietka, vzhľadom aj na vyššie uvedené rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, nie je dôvodná.

28. Súdna prax dospela tiež k záveru, že pri posudzovaní nároku na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia má rovnaké dôsledky ako zrušenie tohto uznesenia pre nezákonnosť (§ 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z.) aj rozhodnutie o postúpení veci do priestupkového konania, ak k nemu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným, pretože právoplatnosťou rozhodnutia o postúpení veci inému orgánu trestné konanie končí, t.j. zanikajú účinky vznesenia obvinenia a zrušenie takéhoto rozhodnutia sa súčasne z tohto dôvodu stáva bezpredmetným (nadbytočným). Postúpenie veci inému orgánu z dôvodu, že výsledky trestného konania ukazujú, že nejde o trestný čin, súčasne znamená, že podozrenie zo spáchania trestného činu sa nepotvrdilo a vyšla tak najavo nezákonnosť rozhodnutia o vznesení obvinenia (porovnaj nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS/25/2011 zo dňa 24.03.2011 alebo uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/183/2009 zo dňa 30.11.2009). Rovnaké dôsledky vo vzťahu k zákonnosti uznesenia o vznesení obvinenia pripísala súdna prax aj oslobodeniu spod obžaloby (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/194/2010 zo dňa 30.03.2011 alebo

uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/145/2011 zo dňa 12.12.2012) ako aj zastaveniu trestného stíhania, ak k nemu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným (porovnaj rozhodnutie bývalého Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 1Cz/6/1990 zo dňa 23.02.1990 uverejnené v Zbierke stanovísk a rozhodnutí súdov pod č. R 35/1991, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/53/1993 zo dňa 28.06.1993 alebo uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4MCdo/15/2009 zo dňa 18.08.2010). V tomto smere preto neobstoja odvolacie námietky žalovaného týkajúce sa zákonnosti postupu v súvislosti s rozhodovaním o sťažnosti žalobcu proti uzneseniu o vznesení obvinenia a podaním obžaloby.

29. Rovnako neobstojí odvolacia námietka žalovaného, že predmetné uznesenie o vznesení obvinenia žalobcovi nemožno považovať za nezákonné, pretože v čase vznesenia obvinenia a podania obžaloby boli splnené zákonné predpoklady pre tento postup a v trestnom konaní nedošlo k porušeniu základných zásad trestného konania, preto samotný výsledok trestného konania (oslobodenie spod obžaloby) nemusí vyvolať nezákonnosť uznesenia o vznesení obvinenia ako základného predpokladu na vznik nároku na náhradu škody. Je evidentné, že žalovaný v rámci tejto argumentácie nesprávne viaže zákonnosť rozhodnutia na skúmanie porušenia nejakej povinnosti (zásady) pri jeho vydaní, t.j. zákonnosť dáva do súvisu so zavinením (žalovaný poukazuje na neporušenie zásad trestného konania). Zodpovednosť štátu za škodu je však koncipovaná ako objektívna, t.j. bez ohľadu na akékoľvek zavinenie (§ 3 ods. 1 písm. a/, ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z.). V tejto súvislosti preto platí, že ústavnoprávny základ nároku jednotlivca na náhradu škody v prípade trestného stíhania, ktoré je skončené oslobodením spod obžaloby treba hľadať nielen v ustanovení článku 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ale vo všeobecnej rovine predovšetkým v článku 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, teda v princípoch materiálneho právneho štátu. Ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv jednotlivca. Nemožno totiž prehliadnuť, že štát nemá slobodnú vôľu, ale je povinný striktné dodržiavať právo v jeho ideálnej (škodu nepôsobiacej) interpretácii. Na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv. V takej situácii nie je rozhodné, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková a aj nemajetková ujma, spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu proti občanovi (fyzickej osobe), bola odčinená. Systematickým a logickým extenzívnym výkladom dospela súdna prax k záveru, že ak došlo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia (vedenia) trestného stíhania, je neskorší výsledok trestného konania (porovnaj citované uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/183/2009 zo dňa 30.11.2009 alebo sp. zn. 4MCdo/15/2009 zo dňa 18.08.2010).

30. Ak nedôvodnú tiež odvolací súd vyhodnotil argumentáciu žalovaného, že z vykonaného dokazovania ako aj z výpovedí svedkov priamo nevyplýva priama súvislosť trestného stíhania a zhoršeného sociálneho postavenia žalobcu. V tomto smere žalovaný používa len všeobecné tvrdenia bez konkretizácie, ktorí konkrétni svedkovia neuvádzajú priamu súvislosť medzi trestným stíhaním a zhoršením sociálneho postavenia žalobcu.

31. Naproti tomu odvolací súd poukazuje napríklad na výpoveď starostu Obce Látka Ľubomíra Bahledu, z ktorej bolo preukázané, že došlo k narušeniu dôvery, úcty voči žalobcovi, predtým považovaného za riadneho občana, ktorému ľudia dôverovali, vážili si ho, mal určitú autoritu, čo vyplývalo aj z jeho osobnosti a aj z toho, že bol policajt. Tiež z výpovedí sestry žalobcu G. X., vyplynulo, že v Obci S. na žalobcu pozerali ako na zlodeja, keď sused svedkyne jej povedal, že jej brat je zlodej, niktoš. Ohováranie potvrdil aj starosta obce, stretol sa so situáciami, keď žalobcu ohovárali, že toto je ten policajt, ktorý kradol drevo. Zúžil sa mu okruh kamarátov, starosta obce dosvedčil, že keď ide do krčmy na pivo, žalobca sedí sám. Teda je evidentné, že predmetným trestným stíhaním bolo zasiahnuté do sociálneho postavenia žalobcu.

32. Žalovaný používa len všeobecné tvrdenia o tom, že nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi trestným stíhaním žalobcu a dopadom na jeho sociálne postavenie. Žiadnym spôsobom nenamieta výšku priznanej nemajetkovej ujmy. Neuvádza žiaden dôvodný právny argument, z ktorého by bolo možné jeho tvrdenie odvodiť. Neuvádza žiadny obdobný prípad, prípadne také rozhodnutie, z ktorého by bolo možné vyvodiť pre tento konkrétny prípad záver, že nemožno priznať nemajetkovú ujmu, hoci boli pre priznanie splnené všetky predpoklady.

33. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd je toho názoru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je čo do priznanej sumy nemajetkovej ujmy 14 364 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,15 % ročne zo sumy 14 364 € od 08. 07. 2014 do zaplatenia, správne a len z dôvodu, že súd prvej inštancie opomenul uviesť vo výroku svojho rozhodnutia lehotu na plnenie, došlo zo strany odvolacieho súdu k upresneniu odvolaním napadnutého výroku rozhodnutia prvostupňového súdu, a to čisto z formálnych dôvodov.

34. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

35. Pretože žalovaný podal odvolanie v rozsahu, v ktorom bol žalovaný neúspešný, teda napadol aj výrok rozsudku o náhrade trov konania, odvolací súd preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie aj vo vzťahu k tomuto výroku, i keď vo vzťahu k tomuto výroku žalovaný žiadne odvolacie dôvody neuviedol.

36. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca mal v konaní úspech čiastočný a to v rozsahu 86,5 % voči úspechu žalovanému 13,5 %. Čistý úspech žalobcu tak predstavuje 73 % ($86,5 \% - 13,5 \% = 73 \%$). Keďže rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo vo výroku o trovách konania vecne správne, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v tomto výroku ako vecne správny potvrdil.

37. Vo zvyšnej, odvolaním nenapadnutej časti, zostáva rozhodnutie súdu prvej inštancie nedotknuté (§ 367 ods. 2 CSP).

38. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP, podľa ktorého ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie v spojení s § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci a v spojení s § 262 ods. 1 CSP, podľa ktorého o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Žalobca bol v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešný, preto mu odvolací súd priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O samotnej výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

39. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov členov senátu 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis.
- (§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).